

**UCHWAŁA NR XV/96/20
RADY GMINY MIASTKOWO**

z dnia 16 grudnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok**

Na podstawie art.4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277; z 2020 r. poz.1492) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz .U. z 2020 r. poz. 2050) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Henryk Rupacz

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok

Na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii samorząd Gminy uzyskał większość kompetencji i zadań do rozwiązywania problemów alkoholowych i do przeciwdziałania narkomanii w społeczności lokalnej. To właśnie gmina może podjąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do społeczności lokalnej, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu i narkomanii.

Pomagać to znaczy minimalizować skutki alkoholizmu i narkomanii, nikotynizmu, ale pomagać to przede wszystkim zapobiegać, edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne spędzanie czasu wolnego, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Pomagać to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne „podpieranie się substancjami uzależniającymi”. Uczyć umiejętności mówienia nie w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia. Alkoholizm, narkomania, nikotynizm, czy uzależnienie od internetu to choroby, które rozwijają się latami niepostrzeżenie. Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych, czy psychicznej degradacji samego alkoholu, ale dotyczą wszystkich osób, które żyją, pracują, czy przyjaźnią się z uzależnionym.

Realizacja zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, który uchwalany jest corocznie przez Radę Gminy i uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie są środki finansowe budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłaty te stanowią dochód gminy, który w całości musi być przeznaczony na realizację Programu - art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

I. DIAGNOZA SYTUACJI GMINY

Uzależnienie od alkoholu powoduje trwałe uszkodzenie ośrodkowego układu nerwowego, powoduje psychiczne i fizyczne wyniszczenie organizmu. Alkoholizm rozwija się stopniowo, bez świadomości osoby pijącej i prowadzi w konsekwencji do utraty kontroli umiaru picia alkoholu. Nadużywanie alkoholu wynika często z nieumiejętności radzenia sobie z problemami życia codziennego. Choroba ta dotyczy również członków rodziny uzależnionego. Negatywnym skutkiem spożywania alkoholu, palenia wyrobów tytoniowych, używania narkotyków jest systematyczne pogarszanie się sytuacji ekonomicznej i społecznej rodzin.

Na terenie naszej gminy szkodliwe picie to jeden, obok ubóstwa i bezrobocia z poważniejszych problemów. Według stanu na dzień 31 października 2020 r. Gminę Miastkowo zamieszkiwało 4.234 osoby, w tym 878 dzieci i młodzieży poniżej 18 roku życia. Liczba mieszkańców zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego.

Ośrodek Pomocy Społecznej z uwagi na stały kontakt z mieszkańcami oraz możliwością przeprowadzenia wywiadów środowiskowych ściśle współpracuje z GKRPA w kwestii kierowania na terapię osób uzależnionych i wskazanie osób potrzebujących pomocy. OPS realizuje również zadania nałożone ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218).

Wśród osób stosujących przemoc w rodzinie w znacznym stopniu alkohol jest przyczyną tego zjawiska. Na 16 założonych niebieskich kart w 13 przypadkach powodem występowania przemocy był alkohol.

Wskaźnikiem problemów alkoholowych występujących w gminie była liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego przyjętych do realizacji przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miastkowie. W 2019 r. rozpatrywano 16 wniosków (15 wniosków wpłynęło z Posterunku Policji w Śniadowie, 1 wniosek wpłynął od rodziny), 3 osobom wystawiono wniosek o wszczęcie postępowania w celu wydania opinii psychiatryczno - psychologicznej w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Wobec 1 osoby wszczęto procedurę mającą na celu skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe.

Należy zdawać sobie sprawę, że skala problemów alkoholowych jest o wiele większa niż wskazują na to dane. Często rodzina podobnie jak i alkoholik zaprzecza istnieniu problemu choroby alkoholowej.

Biorąc aktualne problemy społeczne w Gminie Miastkowo, na szczególną uwagę w realizacji Programu zasługuje działalność profilaktyczna, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

Zdaniem młodzieży najlepszym ograniczeniem zjawisk uzależnień w środowisku szkolnym była: pomoc koleżanek i kolegów, dostępność do obiektów sportowych, programy profilaktyczne, warsztaty terapeutyczne itp.

II. CELE PROGRAMU

Biorąc pod uwagę powyższą charakterystykę, ważne jest położenie szczególnego nacisku na działalność profilaktyczną wśród dzieci i młodzieży.

Weryfikowanie ryzykownych przekonań oraz trening konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem, problemami i promowaniem stylu życia na "trzeźwo" przyczyniają się do zmniejszenia ryzyka sięgania po alkohol lub inne używki przez osoby nieletnie i kontynuowania tego zachowania w dorosłym życiu.

Nie bez znaczenia jest także niesienie pomocy zmagającym się z trudami leczenia i pozostawania w stanie trzeźwości oraz wspieranie członków rodzin osób uzależnionych.

Tylko dzięki skoordynowanym, spójnym działaniom instytucji oraz organizacji pozarządowych i stowarzyszeń, a także społeczności lokalnej, możliwa jest skuteczna profilaktyka i próba rozwiązywania problemów uzależnień na terenie naszej gminy, a w szczególności poprzez prowadzenie działań:

1. Zwiększających dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób zagrożonych innymi substancjami psychoaktywnymi.
2. Udzielanie rodzinom z problemem alkoholowym i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Podejmowanie działań służących profilaktyce i edukacji, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
4. Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i innych uzależnień.
5. Podejmowanie działań ograniczających dostępność alkoholu i innych używek.

III. PODSTAWOWE ZADANIA ZMIERZAJĄCE DO UZYSKANIA CELÓW PROGRAMU

1. W zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz innych używek:

- współudział w finansowaniu działań terapeutycznych realizowanych przez Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży,

- nieodpłatne udostępnianie pomieszczeń w Gminnym Ośrodku Kultury na realizację zadań profilaktycznych,

2. W zakresie udzielania rodzinom z problemem alkoholowym pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,

- finansowanie prowadzenia programów terapeutycznych dla dzieci oraz innych członków rodzin w placówkach oświatowych,

- finansowanie prowadzenia programów przeciwdziałania przemocy w szkołach,

- finansowanie programów profilaktycznych w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej, zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży,

- finansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą podejmowanych w szczególności przez nauczycieli, pracowników służby zdrowia, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

3. W zakresie podejmowania działań służących profilaktyce i edukacji, w szczególności dla dzieci i młodzieży:

- finansowanie realizowanych w szkołach programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży oraz rodziców

na temat wszystkich uzależnień,

- propagowanie zdrowego sposobu spędzania czasu wolnego poprzez zwiększenie ilości zajęć pozalekcyjnych - zajęcia sportowe, rekreacyjne, teatralne, taneczne, spotkania autorskie, a także organizowanie w instytucjach kultury imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych,

- promocja imprez bezalkoholowych dla społeczności lokalnej,
- współfinansowanie wycieczek, obozów i kolonii z programami profilaktycznymi,
- współfinansowanie działalności edukacyjnej prowadzonej poprzez zakup i rozprowadzanie czasopism, broszur, ulotek itp,
- czynne włączanie się w realizację ogólnopolskich kampanii profilaktycznych oraz edukacyjnych.

4. W zakresie wspierania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii:

- wspieranie działań profilaktycznych zawartych w programach szkolnych,
- współfinansowanie kosztów leczenia mieszkańców gminy w Wojewódzkim Ośrodku Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży lub w innych placówkach leczenia odwykowego,
- wspomaganie poprzez współfinansowanie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

5. W zakresie podejmowania działań ograniczających dostępność alkoholu:

- utrzymywanie na terenie gminy zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- eliminowanie przypadków dokonywania zakupów alkoholu przez młodzież poprzez zwiększenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- podejmowanie innych działań w związku z naruszeniem przepisów ustawy.

IV. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizuje określone ustawowe zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii poprzez:

- przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego,
- przeprowadzanie rozmów motywujących z osobami uzależnionymi mającymi na celu dobrowolne poddanie się terapii,
- prowadzenie dokumentacji związanej z procedurą przymusowego leczenia odwykowego i przekazywanie jej do Sądu,
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w sprawie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z obowiązującymi przepisami,
- kontrolowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- inicjowanie i współuczestnictwo w zadaniach o charakterze profilaktycznym,
- stała współpraca z instytucjami oraz służbami działającymi na rzecz poprawy stanu zdrowia oraz sytuacji życiowej osób nadużywających alkoholu oraz członków ich rodzin,
- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie udzielania pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

V. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Wójt
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Ośrodek Pomocy Społecznej w Miastkowie.
4. Policja.

5. Sądy i Prokuratura.
6. Ośrodek Zdrowia.
7. Szkoły.
8. Parafia.
9. Inne podmioty.

VI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Środki na realizację Programu będą pochodziły z opłat na sprzedaż napojów alkoholowych oraz darowizn od osób fizycznych i instytucji. Za udział w posiedzeniach, a także za udział w kontroli co najmniej trzech punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przeprowadzonej w jednym dniu członkowie Komisji będą otrzymywać wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia. Oprócz tego Sekretarz Komisji będzie otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia w stosunku miesięcznym.